

Freedom and Justice as a Challenge of the Humanities

Freiheit und Gerechtigkeit als Herausforderung der Humanwissenschaften

Svoboda in pravičnost kot izziv humanistike

Abstracts / Zusammenfassungen / Povzetki

FORHUM

Humanities Forum

Forum za humanistiko

Forum per gli Studi Umanistici

Forum Für Humanwissenschaften

人文论坛

www.for-hum.com

International Conference / Internationale Konferenz / Mednarodna konferenca

1-3 September 2016, Ljubljana, Slovenija

TABLE OF CONTENTS/INHALT/KAZALO

The thematic areas of the conference	3
Themenbereiche der Konferenz	4
Tematska področja konference	5
Program / Programm / Program	6
Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann	8
Assistant Prof Dr Sanja M. Bojanić	10
Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner	12
Assistant Prof Dr Johann Lughofer	14
Prof Dr Jau-hwa Chen	16
Prof Dr Dean Komel	18
Prof Dr Gabriella Valera	19
Prof Dr Marco Russo	21
Prof Dr Peter Hanenberg	23
Prof Dr Primus-Heinz Kucher	25
Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik	27
Prof Dr Claudio Povoło	29
Prof Dr Darko Darovec	32
Prof Dr Gorazd Bajc	34
Prof Dr Anđelko Milardović	36
Assistant Prof Dr Bernard Nežmah	38
Prof Dr Miha Brejc	40
M.A. Jan Brousek	41
Prof Dr Felix O. Olatunji	43
Prof Dr Peter Trawny	46
Associated Prof Dr Žarko Paić	47
Prof Dr Stane Granda	49
Declaration	51
Deklaration	52
Deklaracija	53

Program committee

Prof Dr Gorazd Bajc, Prof Dr Petar Bojanić, Prof Dr Miha Brejc, Prof Dr Darko Darovec, Prof Dr Adriano Fabris, Prof Dr Stane Granda, Prof Dr Dean Komel, Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik, Prof Dr Žarko Paić, Prof Dr Bernhard Waldenfels, Tomaž Zalaznik.

Za pomoč pri organizaciji konference se zahvaljujemo:

Für die Unterstützung bei der Organisation der Konferenz bedanken wir uns bei:

We give our thanks for supporting the Organization of the Conference to:

– Avstrijskemu kulturnemu forumu v Ljubljani

avstrijski kulturni forum^l

– Veleposlaništvu Republike Hrvaške v Ljubljani

– Uradu vlade za komuniciranje Republike Slovenije

Inštitut nove revije – zavod za humanistiko prireja konferenco v okviru raziskovalnega in infrastrukturnega programa, ki ju financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

The thematic areas of the conference

- The understanding of the relation between freedom and justice in the past and in the present context.
- *Global economic and political crises* and the crisis of human dignity.
- Freedom and justice and the respect of human rights.
- Media freedom between politics and capital.
- Political responsibility in relation to freedom and justice.
- Autonomy of creativity, research and education.
- Freedom of communication, social perspectives and the possibilities of human coexistence.
- Reading the past: Freedom and justice in a historical and literary context.
- Look into the future: New horizons of humanistic knowledge and the perspective of democracy.

The tradition of the humanities constitutes an indispensable basis for understanding the contemporary world. It seems, however, that techno-scientific and economic development have pushed the humanities to the margins of social life and that this sort of development has undermined the humanities' central role in education, culture, and research.

The more today's developed world has to deal with ever more complex economic and political crises, the more we become aware that the assumption and creation of a common world informed by humanistic values is necessary – while at the same time acknowledging all the differences that pertain to each and every individual.

Only when we speak about different *identities, modes of thinking, histories, languages, religions, and economic and political environments* do we become fully aware of the breadth and depth of humanistic knowledge that opens up our thinking towards the future.

Ignorance of the meaning of this knowledge, as well as its social marginalization, creates a confined world, incapable of the sought-after harmony of sustainable development.

The substantive scope of the conference is open to all fields of creativity with a view to the socio-critical and developmental orientation, along with the revealing of views and positions on the role and importance of the humanities in the world's modern societies.

Themenbereiche der Konferenz

- Verständnis des Verhältnisses zwischen Freiheit und Gerechtigkeit in der Vergangenheit und Gegenwart.
- Globale politische und ökonomische Krise und Krise der Menschenwürde.
- Freiheit und Gerechtigkeit mit Hinsicht auf Menschenrechte.
- Medienfreiheit zwischen Politik und Kapital.
- Politische Verantwortung im Verhältnis zur Freiheit und Gerechtigkeit.
- Autonomie des Schaffens, der Forschung und Bildung.
- Kommunikationsfreiheit in Gesellschaftsperspektiven und Frage nach möglicher Humankoexistenz.
- Lesen der Vergangenheit: Freiheit und Gerechtigkeit im historischen und literarischen Kontext.
- Ausblick in die Zukunft: Neue Horizonte der Humanwissenschaften und Perspektiven der Demokratie.

Humanwissenschaften bilden eine unentbehrliche Grundlage der kulturell-zivilisatorischen Überlieferung der heutigen Welt. Es scheint aber, dass sie von der technisch-wissenschaftlichen und ökonomischen Entwicklung weltweit an den Rand des sozialen Geschehens gedrängt wurden, wodurch ihre Schlüsselrolle in Bildung, Kultur und Forschung untergraben wurde.

Angesichts der ökonomisch-wirtschaftlichen und politischen Krisen wird uns immer mehr bewusst, dass die Anerkennung des tradiert Humanen unter gleichzeitiger Anerkennung aller Unterschiede, die jedem Einzelnen eigen sind, sowohl für die Akzeptanz als auch für die Hervorbringung einer gemeinsamen Welt notwendig sind.

Erst wenn wir uns mit verschiedenen *Identitäten, Denkartern, Geschichten, Sprachen, Religionen, wirtschaftlichen und politischen Umfeldern* auseinandersetzen, werden uns die Breite und Tiefe der Humanwissenschaften richtig bewusst, die als eigenes Selbstbewusstsein eine Besinnung auf die Zukunft eröffnen.

Durch die Nichtbeachtung ihrer Bedeutungen und durch ihre gesellschaftliche Randrolle, wird eine eingegrenzte Welt erschaffen, die über keine Kongruenz einer nachhaltigen Entwicklung verfügt, die eine Anbindung an die technologischen und ökonomischen Faktoren der Gesellschaftsentwicklung erst möglich macht.

Der inhaltliche Rahmen der Konferenz steht allen Schaffensbereichen offen mit der Absicht, mit Hilfe einer gesellschaftskritischen und entwicklungsorientierten Ausrichtung die Sicht auf die Rolle und Bedeutung der Humanwissenschaften in den zeitgenössischen Gesellschaften zu eröffnen.

Tematska področja konference

- razumevanje odnosa med svobodo in pravičnostjo v preteklosti in sedanjosti,
- globalna politična in ekonomska kriza in kriza človeškega dostojanstva,
- svoboda in pravičnost z ozirom na človekove pravice,
- medijska svoboda med politiko in kapitalom,
- politična odgovornost v razmerju do svobode in pravičnosti,
- avtonomija ustvarjalnosti, raziskovanja in izobraževanja,
- svoboda komunikacije v družbenih perspektivah in vprašanje možne humane koeksistence,
- branje preteklosti: svoboda in pravičnost v zgodovinskem in literarnem kontekstu,
- pogled v prihodnost: novi horizonti humanistične vednosti in perspektive demokracije.

Humanistika tvori ključno osnovo kulturno-civilizacijskega izročila današnjega sveta. Zdi se, da jo je ekonomsko-gospodarski in tehnološki razvoj globalno potisnil na obrobje družbenega dogajanja in omajal njeno osrednjo vlogo ter pomen v izobraževanju, kulturi in raziskovanju.

Ob soočanju z ekonomsko-gospodarskimi in političnimi krizami se v čedalje večji meri vzpostavlja zavedanje, da je za sprejemanje in ustvarjanje skupnega sveta pomembno tudi priznavanje humanističnega izročila, s priznavanjem vseh razlik, ki zadevajo slehernega posameznika.

Šele ko govorimo o različnih *identitetah, miselnostih, zgodovinah, jezikih, religijah, gospodarskih in političnih okoljih*, se dodobra zavemo širine in globine humanistične vednosti, ki nam kot lastno samozavedanje odpira premislek za naprej.

Z neupoštevanjem teh njenih pomenov in z njeno obrobno družbeno vlogo se ustvarja omejen svet, ki ne zmore skladnosti trajnostnega razvoja, ki šele omogoča navezovanje na tehnološke in ekonomske dejavnike družbenega razvoja.

Vsebinski okvir konference je odprt za vsa področja ustvarjanja z namenom, da se z družbeno-kritično in razvojno naravnostjo odstrejo pogledi in stališča na vlogo in pomen humanistike v sodobnih družbah sveta.

- 9:00 **Humanity and the Humanities/Humanität und Humanwissenschaften/Humanost in humanistika**
Moderator: Prof Dr Marco Russo
- **Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann:** *Nachkriege im Zeichen der Demokratie. Zur Genese von Humanitätskonzepten in Deutschland*
 - **Assistant Prof Dr Sanja M. Bojanić:** *Is it Reasonable to Ask Humanity of the Humanities?*
- 10:30 Coffee break/Kaffeepause/Odmor za kavo
- 11:00 **Ideas of Justice and Freedom/Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit/Ideje pravičnosti in svobode**
Moderator: Prof Dr Peter Trawny
- **Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner:** *Freedom and Justice as Visions since the 18th Century between Yesterday, Today and Tomorrow*
 - **Assistant Prof Dr Johann Lughofer:** *Fragen nach Freiheit und Gerechtigkeit im pazifistischen Kontext*
 - **Prof Dr Jau-hwa Chen:** *Justice in Transition*
 - **Prof Dr Dean Komel:** *Freiheit und Gerechtlichkeit als die zentralen Determinanten der politischen Welt*
- 13:00 Lunch/Mittagessen/Kosilo
- 15:00 **Human Rights, Interculturality, Peace/Menschenrechte, Interkulturalität, Friede/Človekove pravice, interkulturalnost, mir**
Moderator: Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann
- **Prof Dr Gabriella Valera:** *Re-Assessing Humanity. Justice and Human Rights*
 - **Prof Dr Marco Russo:** *Cosmopolitanism and Humanism*
 - **Prof Dr Peter Hanenberg:** *Culture, Cognition and Intercultural Communication*
- 17:00 Coffee break/Kaffeepause/Odmor za kavo
- 17:30 **Contexts of Freedom and Justice in Literature/Freiheits- und Gerechtigkeitskontext in der Literatur/Kontekst svobode in pravičnosti v literaturi**
Moderator: Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner
- **Prof Dr Primus-Heinz Kucher:** *Bücher und Texte als Festungen der Freiheit*
 - **Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik:** *Welche Freiheiten hatten Johann, Friedrich und Nikolaus von Maasburg, drei Generationen einer Familie in zwei Weltkriegen?*
- 19:00 Dinner/Abendessen/Večerja

- 9:00 **Europe, Democracy, Capital, Wars/Europa, Demokracie, Kapital, Kriege/Evropa, demokracija, kapital, vojne**
Moderator: Prof Dr Dean Komel
- **Prof Dr Peter Trawny:** *For a New Critical Theory*
 - **Associated Prof Dr Žarko Paić:** *On Europe, the Civil War and the End of Sovereignty*
 - **Prof Dr Stane Granda:** *Democracy as a Warranty of Multinational Cultural Europe*
- 11:00 Coffee break/Kaffeepause/Odmor za kavo
- 11:15 **Media and Democracy/Medien und Demokratie/Mediji in demokracija**
Moderator: M.A. Jan Brousek
- **Prof Dr Anđelko Milardović:** *Media Freedom between Politics and Capital*
 - **Assistant Prof Dr Bernard Nežmah:** *What Place do the Humanities have in Mass Media?*
 - **Prof Dr Miha Brejc:** *Is Democracy Threatened?*
- 13:00 Lunch/Mittagessen/Kosilo
- 15:00 **Local and global Aspects/Lokale und globale Betrachtungsweisen/Lokalni in globalni vidik**
Moderator: Prof Dr Peter Hanenberg
- **M.A. Jan Brousek:** *Interaktive Konflikttransformation im Spannungsfeld von Gerechtigkeit und Versöhnung am Beispiel der Alpen-Adria-Region*
 - **Prof Dr Felix O. Olatunji:** *Modernisation Theory and the Challenge for Social Order in Africa*
- 16:30 Coffee break/Kaffeepause/Odmor za kavo
- 17:00 **Freedom and Justice through History/Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte/Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez**
Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik
- **Prof Dr Claudio Povolo:** *Revenge: Constitutional and Legal Aspects*
 - **Prof Dr Darko Darovec:** *The Feud in the Interrelationships between Customary Law and Legal Process in the Adriatic Region and in the European Context*
 - **Prof Dr Gorazd Bajc:** *The Humanities without Knowledge - the Knowledge without Humanities. A Reflection on the Non-communication of Historiographies Regarding Intelligence Services*
- 19:00 Dinner/Abendessen/Večerja

Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann

Nachkriege im Zeichen der Demokratie. Zur Genese von Humanitätskonzepten in Deutschland

Im Kontext der Erinnerungskultur zum Beginn des Ersten Weltkrieges begann in ganz Europa ein neues Nachdenken über Bedingungen für diese Urkatastrophe. Noch mehr sind Kritik und Erkenntnis im aktuellen Geschehen gefragt. Damals antwortete die erste Republik auf Deutschem Boden ab 1919 auf die Apokalypse – nach nur kaum mehr als einem Jahrzehnt zerbrach die *Weimarer Republik*. Nach der Apokalypse des Zweiten Weltkriegs schien die *Bonner Republik* neue Zeichen zu setzen – doch in bemerkenswerter Weise schrieb sie 1919 weiter.

Was, so lässt sich fragen, machte beide Zeiten vergleichbar, welche Gründungsmythen gehen jeweils mit ihnen einher, welche Realitäten konstruierte das System und was blieb an Wünschen, Utopien und Erwartungen auf der Strecke?

Das Interesse richtet sich weniger auf historische Abläufe

Povojna obdobja v znamenju demokracije. H genezi pojmovanj humanosti v Nemčiji

V kontekstu kulture spominjanja se je ob začetku prve svetovne vojne v celotni Evropi sprožilo novo razmišljanje o pogojih za to prakatastrofo. Še večja je potreba po kritiki in spoznanju glede aktualnega dogajanja. Na nemških tleh je tedaj od leta 1919 dalje na apokalipso odgovorila prva republika – *weimarska republika* je razpadla po komajda kaj več kot enem desetletju. Po apokalipsi druge svetovne vojne se je zazdelo, da *bonnska republika* postavlja nove mejnike – toda na značilen način je samo nadaljevala leto 1919.

Glede česa sta, tako lahko vprašamo, obe obdobji primerljivi, kakšni utemeljitveni miti so z njima povezani, kakšne realnosti je konstruiral sistem in kaj od želja, utopij in pričakovanj je moralo biti žrtvovano?

Predmet zanimanja niso toliko historični poteki kakor konstelacije spreminjanja, oblikovanja

Humanity and the Humanities
Humanität und Humanwissenschaften
Humanost in humanistika

Moderator: Prof Dr Marco Russo

als auf Konstellationen der Veränderung, der Systembildung ebenso wie der ins Archiv kollektiver Erinnerungen verdrängten alternativen Lösungsmodelle. In der so erkennbaren mental map demokratischen Deutschlands erweist sich die Frage nach den immanenten Humanitätskonzepten als Ansatz zur Kritik und Ausdifferenzierung historisch markanter Wenden eines Jahrhunderts.

sistema in alternativnih modelov reševanja, potisjenih v arhiv kolektivnega spomina. Na podlagi tako razpoznavnega mentalnega zemljevida demokratične Nemčije se vprašanje imanentnih pojmovanj humanosti kaže kot osnova za kritiko in razločenje historično pomembnih obratov znotraj stoletja.

Prof. Dr. Gertrude Cepl-Kaufmann

Literatur- und Kulturwissenschaftlerin, Forschungen: Günter Grass; Literatursoziologie; komparatistische und interdisziplinäre Kulturwiss. Leiterin des Institutes „Moderne im Rheinland“ (www.moderne-im-rheinland.eu) an der Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf; Internationale Wissenschaftsdiskurse in Projekten mit Italien, Polen und Tschechien – u.a. als Gastprof. an der Karls-Universität Prag, Institut für europäische Studien, in Prag Ausstellung im Palais der Tschechischen Akademie der Wissenschaften; Jurymitglied im Institut für Geschichte und Kultur der Deutschen im östlichen Europa, u.a. für den Kant-Wissenschaftspreis des Bundes; Ausstellung „Krieg und Utopie“ im „Historial de la Grande Guerre“, Peronne (mit Jasmin Grande u. Gerd Krumeich); Vorsitzende des Wiss. Beirates im Großprojekt „1914 – Mitten in Europa“, darin auch eigene Symposien (mit Jasmin Grande u. Georg Mölich) und Wissenschaftsdiskurse („Die Würde der Landschaft“/ „Paradiese“) u. die virtuelle Ausstellung „Orte der Utopie. Theater- und Raumkonzepte in Zeiten des Krieges. Ein Europaprojekt“ (mit Jasmin Grande; www.ortederutopie.eu); 2015 Gemeinschaftskongress mit der Universität Gdansk zum Thema „Gedächtnis topographien in trilateralen Räumen; 2016 Kongresse „European Heritage“ in der Bundeskunsthalle, Bonn, und „VerOrtung der Moderne“ mit der Fritz Thyssen Stiftung, Köln
Auszeichnungen: 2012 Verleihung des Rheinlandtalers; 2013 Verleihung des Bundesverdienstkreuzes am Bande für das international motivierte kulturwissenschaftliche und –praktische Werk

Moderator: Prof Dr Marco Russo

Assistant Prof Dr Sanja M. Bojanić

*Is it Reasonable to
Ask Humanity of the
Humanities?*

*»Humanost«
humanističnega pristopa*

My intention in this presentation is to expose the paradox expressed in the title: is the humanities' approach to science 'human'? Could we not uncover the reasons for the decline of humanities in education in their very origin and the initial division into the natural world, with all its entropies, as it was once understood, and the humanist world of ordered human creativity? The aim here is to follow a thought experiment, in which 'a visit to a cemetery' would reconstruct the rules and directions of a living substance constantly changing in appearance before our very eyes, preventing clear designation. Neither archaeological nor genealogical in its method, this presentation seeks to defend the reconstruction of analytic tools precisely through guerrilla forms of swift and specific analysis of small and individual life forms. The

Namen referata je razgrnitev paradoksa, kakor ga izraža naslov. Je humanistični pristop k znanosti »human«? Ali ni mogoče razlogov za zaton humanistike znotraj izobraževanja odkriti prav v njenem izvoru in začetni razločitvi na naravni svet, kakor je bil, z vsemi njegovimi entropijami, razumljen nekoč, in humanistični svet urejene človeške ustvarjalnosti? Za cilj si zastavljam sledenje miselnemu eksperimentu, pri katerem bi »obisk pokopališča« skušal rekonstruirati pravila in usmeritve žive substance, pojavnost katere se pred našimi očmi nenehno spreminja, kar onemogoča jasno opredelitev. Referat, ki v metodološkem smislu ni ne arheološki ne genealoški, zagovarja rekonstrukcijo analitičnih orodij natanko s pomočjo gverilskih oblik okretne in specifične analize majhnih in

Humanity and the Humanities
Humanität und Humanwissenschaften
Humanost in humanistika

Moderator: Prof Dr Marco Russo

question then becomes whether anthropology (with special emphasis on the *anthropos*) is indeed the highest level of humanities (*studia humanitatis*), after which their humanity is exhausted? What then we can describe under the umbrella term ‘anthropocene’?

individualnih življenjskih oblik. Temeljno vprašanje potemtakem postane, ali je antropologija (s posebnim poudarkom na *anthropos*) dejansko najvišja stopnja humanistike (*studia humanitatis*), ki povsem povzema njeno humanost? Kaj torej lahko opišemo s krovnim pojmom »antropocena«?

Dr Sanja Bojanić is the Executive Director of the Center for Advanced Studies, University of Rijeka. Her field of interest covers Philosophy of Culture; Gender and Queer Theory; Philosophy of Sexuality and particularly the Affect Theory. Following the completion of philosophy studies in Belgrade (Serbia), Sanja Bojanić continued PhD studies at the University of Paris 8 (France), engaging in comparative literature, gender studies and woman studies. She also obtained an MA degree in Hypermedia Studies at the department of Science and Technology of Information (University of Paris 8, France). Sanja Bojanić worked for five years as the Information Engineer at the *Institut National d’Histoire de l’Art* (Louvre, Paris), *Nouvel Observateur* (Paris) and Laboratory for Evaluation and Development of Digital Editing, *Maison des Sciences de l’Homme* (Paris Nord, St. Denis). Her teaching and research experience started at the University of Aberdeen (Scotland) in 2007. She has taught at the University of Paris 8 and currently teaches as an Assistant Professor at the graduate and postgraduate Media and Acting studies at the University of Rijeka. Translator from the French and English into Croatian and Serbian, Sanja Bojanić is the author of “Documenting Sex And/Or Gender” (2014); “Corruption and sex, the case of Emma Bovary” (2012), “Montrer patte blanche and Experiencing the Margin(alization)” (2012). She edited two volumes on “Gender and education” (2014) and *Mind the Gap(s): family, socialization and gender*, with Tamara Petrović-Trifunović and Gazela Pudar Draško, and wrote articles on Civil Disobedience, Gender Inclusiveness in Higher Education, Jeremy Bentham’s manuscripts on Homosexuality, etc. She organized and participated in more than thirty conferences on international and national level and is active in LGBT community. Starting from 2010 to the present, she mentored and supervised several field studies and projects on Gender, Education, Family matters and Poverty, supported by the by Swiss Agency for Higher Education and Regional Research Promotion Programme aimed at fostering and promoting social science research in the Western Balkans in Serbia, Kosovo and Montenegro. In 2014, with her team of collaborators and young volunteers, financed by the Norwegian Ministry of Foreign Affairs, she started another project on Building and Strengthening Family-School Partnership in Serbia and Vojvodina.

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner

*Freedom and Justice as
Visions between Yesterday,
Today and Tomorrow*

Freedom and justice have been reflected upon since antiquity by an uncountable number of thinkers, but the minds of the Enlightenment made these two terms into fundamental elements of the envisioned society. The intended liberal society was to follow human principles and keep nature as the solid basis of the world. This progressive vision depended on a need for education, discipline and the responsibility of individuals as well as of the whole of mankind.

But the historic processes from the 18th century on show that the realization or the restoration of freedom and justice as part of a way of life disclose two fundamental problems: first, it is an error to believe that these principles – once established – may ‘survive’ without the engagement of each and every generation; second, not all men understand these two principles as generally relevant values.

*Svoboda in pravičnost kot
videnji med včeraj, danes
in jutri*

O svobodi in pravičnosti so od antike dalje preišljevali nepreštevni misleci, toda šele umi razsvetljenstva so v njiju ugledali temeljna elementa družbe. Zamišljena liberalna družba naj bi sledila človeškim načelom in obenem ohranjala naravo kot trdno osnovo sveta. Takšno napredno videnje je bilo odvisno od potrebe po izobraževanju, disciplini in odgovornosti tako posameznika kot celote človeštva.

Toda historični procesi od 18. stoletja dalje kažejo, da udejanjenje ali vzpostavitev svobode in pravičnosti kot dela načina življenja razkriva dvojje temeljnih problemov: 1. napačno je verjeti, da lahko ti načeli, potem ko se uveljavita, »preživita« brez angažmaja vsakokratne in vsake generacije; 2. vsi ljudje teh načel ne razumejo kot dvojje splošno relevantnih vrednot.

V razpravi zatorej obravnavamo modele fevdalnega, nacionalno-demokratskega, socialističnega

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Therefore the presentation intends to reflect upon the models of the feudal, of the national-democratic, the socialist and the postmodern periods to illustrate that three variations of behaviour can be observed: the interest to conserve an actual status (today), to re-establish a past status (yesterday), or to obtain a new and alternative status (tomorrow). For each of these three variations freedom and justice have different meaning, dimension and relevance.

in postmoderne obdobja, da bi znotraj njih razgrnili tri različne vedenja: pretenzijo po ohranitvi aktualnega stanja (*danes*), po ponovni vzpostavitvi preteklega stanja (*včeraj*) ali po zasnovanju novega in alternativnega stanja (*jutri*). Za sleherno izmed treh različnih imata svoboda in pravičnost različen pomen, razsežnost in relevantnost.

Prof. Dr. Harald Heppner

Südosteuropa-Historiker mit Schwerpunkt auf dem 18. und 19. Jh., Mitarbeiter an der Universität Graz 1971-2015, 1994-2001 Obmann der Österreichischen Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jh., 2001-2012 Vorsitzender der Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa, 2011-2015 Leiter des Instituts für Geschichte an der Universität Graz. Gründer der Plattform Geschichte-Graz-Zukunft (Kooperationsprojekt aller Institutionen mit historischer Ausrichtung inner- und außerhalb der Universität am Standort). Obmann der 2016 gegründeten Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jh. im südöstlichen Europa. Forschungsaufenthalte in Bukarest, Moskau, Sofia und Paris. Leiter zahlreicher Forschungsprojekte zum 18.-20. Jh. in Südosteuropa, Herausgeber bzw. Mitherausgeber von ca. 25 Sammelbänden zu verschiedenen Themen südosteuropäischer Geschichte der Neuzeit, Organisator von ca. 30 Symposien, Konferenzen und Workshops, lokaler Koordinator des 13. Internationalen Kongresses für die 18.-Jh.-Studien in Graz, 2011. Lehrauftritte in Frankreich, Rumänien, Bulgarien, Griechenland, Tschechien und Slowenien. Auszeichnungen: Dr. h.c. der Universitäten Timișoara und Cluj (Rumänien) sowie der Univ. Sofia (Bulgarien), mehrere staatliche und regionale Orden und Titel Rumäniens.

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Assistant Prof Dr Johann Lughofer

*Fragen nach Freiheit
und Gerechtigkeit im
pazifistischen Kontext*

Den Fragen nach Freiheit und Gerechtigkeit im pazifistischen Kontext soll nachgegangen werden, weil insbesondere »FriedenskämpferInnen« immer wieder mit Vorwürfen der Naivität, der Sentimentalität und der Einseitigkeit ihrer Anliegen konfrontiert wurden. Die österreichische Nobelpreisträgerin Bertha von Suttner, die mit ihrem Bestseller *Die Waffen nieder!* von 1889 ins Zentrum der Friedensbewegung Europas rückte, kann dafür als erhellendes Beispiel dienen.

Der Beitrag soll zeigen, dass solche Anwürfe höchst ungerechtfertigt sind: Schon die frühe und »sentimentale« Pazifistin beschäftigte sich nämlich intensiv und auf hohem Niveau mit weiteren ethischen und konkreten sozialen Fragen, was uns bis heute inspirieren kann.

*Vprašanja o svobodi in
pravičnosti v pacifističnem
kontekstu*

Z vprašanji o svobodi in pravičnosti v pacifističnem kontekstu se želimo spoprijeti, ker so se zlasti »mirovniki« in »mirovnice« vedno znova morali soočati z očitki o naivnosti, sentimentalnosti in enostranskosti njihovih hotenj. Avstrijska Nobelova nagrajenka Bertha von Suttner, ki se je s svojo uspešnico *Dol z orožjem!* iz leta 1889 pomaknila v središče evropskega mirovniškega gibanja, nam lahko služi za razsvetljujoč primer.

Prispevek naj bi pokazal, da so takšna očitanja povsem neupravičena. Že zgodnja in »sentimentalna« pacifistka se je namreč intenzivno in na visoki ravni ukvarjala z nadaljnjimi etičnimi in konkretnimi družbenimi vprašanji, kar nas lahko še danes navdihuje.

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Doz. Dr. Johann Georg Lughofer

Studium der Germanistik, Geschichte, Politikwissenschaften und Philosophie in Wien, Granada, Nizza und Exeter. Deutschlektor an der Peking-Universität, an der Abteilung für Germanistik, School of Modern Languages, University of Exeter, Lektor bzw. Assistent an der Abteilung für Germanistik, Universität Ljubljana, Lehraufträge an den Germanistikabteilungen der Universitäten Maribor, Wien und Innsbruck (dort Gastprofessor 2014 und 2015); seit 2010: Gastvorträge und Konferenzbeiträge an Universitäten in Deutschland, Frankreich, Großbritannien, Italien, Kroatien, Mexiko, Österreich, Rumänien, Spanien, der Tschechischen Republik, Ungarn, Slowenien etc. Sommer 2012: Gastdozent an der Germanistikabteilung der Universität Stellenbosch, Südafrika

Forschungsinteressen: Exilliteratur, Österreichische Literatur seit dem 19. Jh., Interkulturelle Germanistik, Literatur und DaF. Größere Forschungsprojekte: Repräsentationen des Ersten Weltkriegs in den mitteleuropäischen Literaturen. Bilaterales slowenisch-kroatisches Projekt der Universitäten Ljubljana und Zagreb (Projektleitung); Kroatisches Projekt Postimperiale Narrative in den zentraleuropäischen Literaturen der Moderne (bis 2019).

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Prof Dr Jau-hwa Chen

Justice in Transition

Issues of transitional justice have become the main stream of international and national affairs, for instance through the tribunals of the ICC, the 40 national Truth Commissions, national projects of purging and lustration, and programs of compensation or reparation. Through the experience of South Africa, the traditional value of ubuntu, the local and cultural context of transitional justice has to be carefully weighed. In order to seek justice in transition we need to consider, on the one hand, the international standard of human rights and transitional justice, as well as, on the other, the legacy of past human rights violations, the political culture and the values in the local context. How these two dimensions can be balanced with each other and how the idea of justice is formulated and reformulated nationally and internationally are the two main questions of this study. The

Pravičnost v tranziciji

Problemi tranzicijske pravičnosti so postali del glavnega toka mednarodnih odnosov in nacionalnih zadev, denimo z delovanjem Mednarodnega kazenskega sodišča, s 40 komisijami za resnico in spravo, z nacionalnimi projekti za očiščenje in lustracijo in s programi nadomestil ali odškodnin. Spričo izkušenj Južne Afrike in tradicionalne vrednote *ubuntu* je potrebno skrbno pretehtati lokalni in kulturni kontekst tranzicijske pravičnosti. Če želimo poiskati pravičnost v tranziciji, moramo upoštevati tako, na eni strani, mednarodni standard človekovih pravic in tranzicijske pravičnosti kot, na drugi, dediščino preteklih kršitev človekovih pravic, politično kulturo in vrednote znotraj lokalnega konteksta. Poglavitni vprašanji razprave sta, kako je obe dimenziji mogoče medsebojno uravnesiti in kako se ideja pravičnosti oblikuje

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

experiences in South Korea, East Timor and Taiwan of seeking justice in transition are presented as examples of the investigation.

in preoblikuje na nacionalni in mednarodni ravni. Za ponazoritev iskanja pravičnosti v tranziciji so v študiji predstavljene izkušnje Južne Koreje, Vzhodnega Timorja in Tajvana.

Professor Dr Jau-hwa Chen, born 1960 in Chia-yi, Taiwan, teaches Philosophy and Human Rights at Soochow University in Taipei. She was the chairperson of the Peacetime Foundation of Taiwan, and she is also a member of the GPPAC NEA, Taipei focal point. She was founder and director of the Human Rights Program at Soochow University. In 2006–2007, she was a visiting scholar at the German Institute for Human Rights in Berlin. She speaks German and English.

Research interests

Her research interests include the philosophy of human rights, transitional justice and feminist theories.

Major research projects and scientific memberships

Philosophy of human rights and transitional justice, International Association of Women Philosophers

Ideas of Justice and Freedom
Ideen der Gerechtigkeit und Freiheit
Ideje pravičnosti in svobode

Moderator: Prof Dr Peter Trawny

Prof Dr Dean Komel

*Freedom and Justice as
Central Determinants of
Political World*

Freedom and justice are key stipulations which fundamentally co-constitute the understanding of the political world, i.e. the world that expresses not only the notion of an order (*kosmos*), but also the effort for the effectuation of order. In this respect Aristotle speaks of *politikon zoon* and Kant of the cosmopolitan (*Weltbürger*). Insofar as the Enlightenment idea of “political participation” in the world, which specifically emphasized freedom and justice, is becoming in today’s globalized world completely blurred and obscured by the unjust distribution of goods, it is necessary to reflect anew upon the concepts of freedom and justice as the central determinants of the political world. Thus we are confronted with the question of the centres and of the margins of “the political world” today.

Dean Komel is a professor of contemporary philosophy and philosophy of culture at the Department of philosophy (Faculty of Arts, University of Ljubljana) and the head of research activities at the Nova Revija Institute of Humanist Studies. He has published his academic works in prominent journals and book series for phenomenological and hermeneutical philosophy, and he is also the initiator of several humanistic institutions within the international and Slovenian scientific communities. With his critical stance concerning cultural and social questions he regularly takes part in discussions within different media.

*Svoboda in pravičnost
kot osrednji determinanti
političnega sveta*

Svoboda in pravičnost sta ključni določili, v okviru katerih se je oblikovalo razumevanje političnega sveta, tj. sveta, ki ne izraža samo predstave nekega reda (*kosmos*), pač pa tudi prizadevanje za njegovo urejanje. V tem pogledu govori Aristotel o *politikon zoon* in Kant o *državljanu sveta* (*Weltbürger*). Kolikor razsvetljenski vidik »politične udeležbe« v svetu, ki posebej postavlja v ospredje svobodo in enakost, v današnjem globaliziranem svetu dodobra zamegljuje in zatemnjuje nepravilna porazdelitev dobrin, velja ponovno obrvnavati pojma svobode in pravičnosti kot osrednji determinanti političnega sveta. Ob tem se nam pravzaprav zariše vprašanje, kaj tvori osredje in obrobje »političnega sveta« danes.

Prof Dr Gabriella Valera

*Re-Assessing Humanity.
Justice and Human Rights*

The paradigm of “human rights” is currently attacked by a twofold perspective.

On the one hand an increasingly serious latency of the institutions in the implementation of the conditions for their respect shows their unarmed “nakedness” (cf. Benjamin and Arendt). On the other hand their fragility from the point of view of the legal basis that would support them is becoming more and more evident.

This aspect in particular continues to undermine any possibility to legally justify humanitarian intervention (see the discussions on “Just and Unjust Wars”: Walzer and others).

In the precarious position between “justice” and “right” human rights appear to be more and more returning back into that uncertain status, in which the lawyers of the early modern period, right down to the discussions for the distinction of ethics and law as different disciplines, arranged what they called the “duties of love”.

Yet the consistent paradigm of inter-state relations within which

*Ponovno ovrednotenje
človeškosti: pravičnost in
človekove pravice*

Paradigmo »človekovih pravic« trenutno ogrožata dve perspektivi.

Na eni strani vse resnejša latentna institucij pri uveljavljanju pogojev za njihovo spoštovanje kaže njihovo neoboroženo »goloto« (prim. Benjamin in Arendt). Na drugi strani postaja vse jasnejša njihova krhkost glede na pravno podlago, ki naj bi jih podpirala.

Zlasti slednji vidik nenehno spodkopava kakršno koli možnost, da bi pravno upravičili humanitarno intervencijo (glej diskusijo o »pravičnih in nepravičnih vojnah«: Walzer in drugi).

V negotovem položaju med »pravičnostjo« in »pravico« se zdi, da se človekove pravice vračajo k tistemu nedoločenemu statusu, v katerega so pravniki zgodnje moderne dobe, vse do diskusij glede razločevanja etike in prava kot različnih disciplin, uvrščali tisto, kar so imenovali »dolžnosti ljubezni«.

Toda utrjena paradigma meddržavnih odnosov, znotraj katerih človekove pravice terjajo posebno zaščito, ostaja paradigma, ki jo opredeljuje sila.

Human Rights, Interculturality, Peace
Menschenrechte, Interkulturalität, Friede
Človekove pravice, interkulturalnost, mir

Moderator: Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann

human rights require particular protection continues to be the paradigm dominated by force.

The paper describes the paths of a search according to which the crisis of “human rights” highlights the crisis (and almost the catastrophe) of the European modern legal model, of the very notion of *Humanity* that founded it and of *the Humanities* that come from it (regarding the relationships between Politics, Ethics and Law as disciplines).

It also indicates alternative paradigms for a rethinking of the *Humanities* and the reaffirmation of their system within a new cultural model.

Prispevek opisuje poti iskanja, v skladu s katerim kriza »človekovih pravic« osvetljuje krizo (in skorajda katastrofo) modernega evropskega pravnega modela, krizo pojma *humanosti*, ki ga je zasnovala, in *humanistike*, ki iz nje izhaja (glede odnosov med politiko, etiko in pravom kot disciplinami).

Obenem skuša naznačiti alternativne paradigme za ponoven premislek *humanistike* in za znova vzpostavitev njihovega sistema znotraj novega kulturnega modela.

Gabriella Valera is Associate Professor at the Department of Humanities at the University of Trieste, where she teaches History and Critique of Historiography. She is a founding Member of the International Society for Cultural History (ISCH) and a member of the Scientific Committee of the National Prize for Scientific Popularization, and a member of the editorial board of the journal *Science and Research*.

She founded the International Study and Documentation Centre for Youth Culture and she is currently its scientific director. She is head of the international project Poetry and Solidarity Languages of the Peoples, which is mainly devoted to youth culture (artistic, reflective, performative culture), and she is also artistic and scientific director of the International Poetry and Theatre Competition Castello di Duino and involved in the World Youth Forum Right to Dialogue. Her research interests are comprehensive. They range from studies about the “normalized” disciplinary traditions concerning the historic-moral world (Politics, Right and its many specializations exceeding the Philosophy of Right, Ethics, Historiography and particularly Cultural History during the 19th–20th Centuries) to the “Scientific Paradigm of Modernity” (Globalization/ Global Citizenship/ Post-Modern Critics, Youth Culture) and the most discussed problems concerning the Theory of History and Historiography.

She is president of the Voluntary Association Poetry and Solidarity. In addition to their history publications she has a wide production in the literary field (introduction to poetry books and novels) and she has published three Poetry books; she has won some literary prizes.

Prof Dr Marco Russo

*Cosmopolitanism and
Humanism*

There is a close link between humanism and cosmopolitanism, both from a historical and a theoretical point of view. The paper will contribute to understand this link also by asking what a cosmopolitan education can be. Assuming that humanism is worldly wisdom, which basically consists of learning how to use knowledge to improve human co-existence (not just human life!), it will be shown why things are this way and why this learning – or philosophical attitude – becomes even more urgent in the global age, where human and non-human beings, different people and cultures, are compelled to cohabitate without borders.

*Humanizem in
kozmpolitizem*

Obstaja tesna povezava med humanizmom in kozmpolitizmom, tako z zgodovinskega kot s teoretičnega gledišča. Članek k razumevanju povezave skuša prispevati tudi s spraševanjem o tem, kaj bi lahko bilo kozmpolititsko izobraževanje. S tem ko predpostavimo, da je humanizem *svetna modrost*, ki v temelju pomeni, da se učimo uporabljati védenje z namenom izboljševanja človeškega so-bivanja (in ne samo človeškega življenja!), pokažemo, zakaj zadeve so, kakršne so, in zakaj to učenje – ali filozofsko zadržanje – postaja bolj in bolj nujno v globalni dobi, v kateri so človeška in nečloveška bitja, različni ljudje in kulture primorani k skupnemu sobivanju brez meja.

Human Rights, Interculturality, Peace
Menschenrechte, Interkulturalität, Friede
Človekove pravice, interkulturnost, mir

Moderator: Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann

Marco Russo is currently Assistant Professor of Theoretical Philosophy at the University of Salerno (Italy). His works usually combines theoretical analysis with considerable historical expertise. His main research topics include the birth of the science of man and the concept of world. His areas of specialization: Philosophical Anthropology, Epistemology of Human Science, Metaphysics. Since 2011 he has been vice president of *Helmuth Plessner Gesellschaft*, an international network for the promotion of philosophical anthropology. He is a member of the *Max Scheler Gesellschaft* and of the *Società italiana di Studi Kantiani*. As well, he is a committee member of the doctoral school “Ancient, Medieval and Renaissance Philosophy” (FITMU), University of Salerno.

Among his books: (ed.) *Umanesimo. Storia critica attualità* (Firenze 2015); *Al confine* (Milano 2007); (ed. with A. Borsari) *Helmuth Plessner* (Soveria Mannelli, 2005); *La provincia dell'uomo* (Napoli 2000).

Further recent papers on philosophical anthropology: *Der kopernikanische Mensch. Geburt des undurchsichtigen Selbst* (in O. Mitscherlich Schönherr-M. Schlossberger (eds.)), *Die Unergründlichkeit der menschlichen Natur* (Berlin 2015); *La lingua eccentrica: le parole tra estesiologia e morfologia della cultura* (in *Rivista italiana di Filosofia del Linguaggio*, 2013);

Wer hat Angst vor dem Humanismus? (in T. Ebke-M. Schlossberger (eds.)), *Dezentrierungen. Zur Konfrontation von Philosophischer Anthropologie, Strukturalismus und Poststrukturalismus* (Berlin 2012).

Moderator: Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann

Prof Dr Peter Hanenberg

*Culture, Cognition
and Intercultural
Communication*

Recent research at the intersection of culture studies and cognitive sciences – under the name of Cultural Neurosciences or Cognitive Culture Studies – has shown that culture and cognition are strongly interrelated. Tacit dimensions grounded in cultural experience seem to have a formerly widely ignored influence on how people feel and think. Therefore, there seems to be evidence for a double interdependence of culture and cognition: inasmuch as the mind shapes culture, culture also shapes the mind. The plasticity of the brain is the condition both for the possibility as well as for the necessity of cultural learning and exercising. Insights into the processes of this interrelation might help us understand the conditions of intercultural communication, its limits and its potential. More than just a tool for better communication, knowledge of the relation between culture and cognition will help us define, how people and peoples are, implying

*Kultura, kognicija in
medkulturalna komunikacija*

Sodobne raziskave na presečišču kulturnih študij in kognitivnih znanosti – imenovane bodisi kulturne nevroznanosti bodisi kognitivne kulturne študije – so pokazale, da sta kultura in kognicija vzajemno močno povezani. Neizrečeno predpostavljene razsežnosti, utemeljene v kulturnem izkustvu, v veliki, predtem nepripoznan meri vplivajo na to, kako ljudje čustvujemo in mislimo. Zdi se torej, da obstaja dvojna medsebojna odvisnost kulture in kognicije: kakor um sooblikuje kulturo, tudi kultura sooblikuje um. Dovzetnost možganov je pogoj tako za možnost kot za nujnost kulturnega učenja in udejstvovanja. Uvidi v procese tega vzajemnega razmerja lahko pripomorejo k razumevanju pogojev medkulturalne komunikacije, njenih omejitev in njenega potenciala. Poznavanje odnosa med kulturo in kognicijo ni samo orodje za boljše komunikacijo, temveč lahko pripomore k opredelitvi tega,

Human Rights, Interculturality, Peace
Menschenrechte, Interkulturalität, Friede
Človekove pravice, interkulturnost, mir

Moderator: Prof Dr Gertrude Cepl-Kaufmann

that we will be able to live together. The following topics will be addressed:

- culture and cultures: intercultural challenges;
- culture and tacit knowledge;
- identity, the other and conviviality.

kako ljudje in narodi lahko živimo in bomo lahko živeli skupaj.

Obravnavamo naslednje teme:

- kultura in kulture: medkulturni izzivi;
- kultura in neizrečeno predpostavljeno védenje,
- identiteta, drugi in sobivanje.

Peter Hanenberg teaches German and Culture Studies at the Faculty of Human Sciences, Universidade Católica Portuguesa, Lisbon. He is Director of the Research Center for Communication and Culture, CECC, and coordinator of the Research Lines “Translating Europe across the Ages” (2007–2014) and “Culture, Translation and Cognition” (2015–2020). Since 2016 he has also served as a vice-dean of the Faculty. He has published widely on the relation between History and German Literature and on the literary representation of Europe from the 16th to the 21st century. Currently he is working on the intersection of Culture Studies and Cognitive Sciences. For more information see: www.hanenberg.net

Prof Dr Primus-Heinz Kucher

Bücher und Texte als Festungen der Freiheit

Ausgehend von einem im November 2015 in der Tageszeitung *Die Presse* veröffentlichten Text des Schriftstellers und Kritikers Doron Rabinovici unter dem Titel *Das Wagnis* wird die Frage nach der widerständigen aber auch tröstenden Kraft literarischer Texte angesichts totalitärer Verhältnisse und extremer Bedrohungen zur Diskussion gestellt. Dabei wird ein Streifzug in die Abgründe der Gewalterfahrungen des 20. Jahrhunderts bis in die Gegenwart unternommen und an Beispielen illustriert, wie selbst in Konzentrationslagern Momente von Freiheit im Entwerfen von Geschichten, in der Zuflucht zu realen und imaginären Büchern aufblitzen konnten oder wie Bücher und Texte irrationale Ausbrüche von Gewalt durch ihre sprachliche Einfassung oft erst erfahrbar machen, um sich gegen ideologische Vereinnahmungen wappnen zu können. Dieses wird an Beispielen

Knjige in besedila kot trdnjave svobode

Na podlagi besedila z naslovom *Tveganje*, ki ga je novembra 2015 pisatelj in kritik Doron Rabinovici objavil v časniku *Die Presse*, obravnavamo vprašanje uporniške, toda tudi tolažeče moči literarnih besedil spričo totalitarnih razmer in ekstremne ogroženosti. Pri tem se podamo v brezna izkustev nasilja v 20. stoletju in vse do današnjih dni in s primeri ponazorimo, kako so lahko celo v koncentracijskih taboriščih poblisnili trenutki svobode s pomočjo snovanja zgodb, iskanja zavetja v realnih in imaginarnih knjigah, ali kako knjige in besedila z jezikovnim zajetjem pogostokrat šele omogočijo izkustvo iracionalnih izbruhov nasilja in s tem zoperstavitev ideološkemu polaščanju. To skušamo tematizirati s primeri iz nasledstvenih vojn na ozemlju bivše Jugoslavije in ob besedilih, ki se neposredno ali posredno spoprijemajo z aktualnim terorjem v okviru islamističnega fundamentalizma.

Contexts of Freedom and Justice in Literature
Freiheits- und Gerechtigkeitskontext in der Literatur
Kontekst svobode in pravičnosti v literaturi

Moderator: Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner

aus den Nachfolgekriegen in
Ex-Jugoslawien thematisiert
sowie an Texten, die sich
mit dem aktuellen Terror im
Umfeld des islamistischen
Fundamentalismus direkt oder
indirekt auseinandersetzen.

Primus-Heinz Kucher, born 1956 in Klagenfurt/Celovec, is a professor of Modern German Literature who wrote his PhD in History and German Studies; his interests are exile/migration, Jewish and comparative aspects from the late 18th century to the present. He also has translated from English (Sealsfield) and Italian (novels by Slataper, Fölkel or Lekovich and numerous poems) and he also edited the poems of the Austro-Slovenian author and famous translator Fabjan Hafner (1966–2016). 2006–2012 Head of the German Department at the University of Klagenfurt; 2008 Max Kade Visiting Professor at UIC/Chicago, 2013 Fulbright Research Visiting Professor at UVM in Burlington (Vermont, USA). Currently is he once again at the University of Klagenfurt.
Recent book publications: *baustelle kultur* (2011), *First Letters from Exile 1945–1950* (2011), *Akustisches Drama* (2013), *Verdrängte Moderne – vergessene Avantgarde* (2016).

Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

*Welche Freiheiten hatten
Johann, Friedrich und
Nikolaus von Maasburg,
drei Generationen einer
Familie in zwei
Weltkriegen*

Im Referat werden drei männliche Mitglieder einer alten k. u. k. Familie thematisiert. Der Vater Johann Heinrich Maschek von Maasburg war ein Österreicher, wie er im Buche steht: Geboren im Schloss Križ b. Slawisch-Brod (Slavonski Brod), gestorben in Wippach (Vipava). Generalmajor und kriegserfahren (er nahm 1866 am Feldzug gegen Preußen tätig teil) wurde er 1873 dem Generalstabe zugeteilt. Er war verheiratet und Vater einer Tochter und zweier Söhne, die so wie ihr Vater Offiziere wurden. Sie haben vom Anfang an am Ersten Weltkrieg teilgenommen. Der ältere, Wilhelm, heiratete am 08. 08. 1914 auf dem Feld, in Krakau, der jüngere, Friedrich, der beim Ausbruch des Krieges Vater einer Tochter und eines Sohnes war, wurde nach Ostgalizien geschickt. Von hier aus berichtete er von der Tapferkeit der Russen und der Not der eigenen Leute. Er fiel am 11. 09. 1914

*Kakšno svobodo so imeli
Johann, Friedrich in
Nikolaus von Maasburg,
predstavniki treh generacij
ene družine v dveh
svetovnih vojnah?*

Avtorica v svojem referatu tematizira tri člane stare c. in kr. družine Maschek von Maasburg. Johann Heinrich je bil klasičen pripadnik Habsburške monarhije: rojen na gradu Križ pri Slavonskem Brodu 1847, umrl v Vipavi 1923 kot upokojeni generalmajor. Leta 1866 se je udeležil vojne proti Prusiji. Leta 1873 je bil dodeljen generalštabu. Bil je poročen in oče hčerke ter dveh sinov, ki sta bila prav tako oficirja. Takoj od začetka sta se borila v I. svetovni vojni. Starejši, Wilhelm, se je 08. 08. 1914 poročil na bojišču v Krakovu, mlajšega, Friedricha, ki je bil ob izbruhu vojne oče hčerke in sina, so poslali v Vzhodno Galicijo. Od tu je poročal o hrabrosti Rusov in stiskah svojih vojakov. Padel je 11. 09. 1914 v Grodeku pri Lembergu, danes ukrajinskemu Lvivu. Njegov sin Nikolaus, ki ob očetovi smrti

Contexts of Freedom and Justice in Literature
Freiheits- und Gerechtigkeitskontext in der Literatur
Kontekst svobode in pravičnosti v literaturi

Moderator: Prof Dr Dr hc (mult) Harald Heppner

in Grodek bei Lemberg. Sein Sohn Nikolaus, der beim Tod des Vaters noch nicht einmal ein Jahr alt war, wollte gemäß der Familientradition ebenfalls Offizier werden, was ihm aus verschiedenen Gründen – darunter Verweigerung des Eides an Hitler – nicht gelingen wollte. Doch am Zweiten Weltkrieg nahm er anders teil als die meisten seiner Altersgenossen, nämlich als österreichischer Widerstandskämpfer der Gruppe O5.

Eine vorläufige Antwort auf die Frage, welche Freiheiten sich diese drei Generationen der Familie Maschek von Maasburg in den historischen Umbruchszeiten vor dem Ersten Weltkrieg, vor dem zweiten Weltkrieg und danach herausnehmen konnten, wird im Referat angestrebt. Und auch die, welche ihren Nachfahren in den jeweils neu entstandenen Ländern, Systemen und Regimen zuteilwurden.

Prof. Dr. Mira Miladinović Zalaznik

Studium der deutschen und französischen Sprache und Literatur an der Philosophischen Fakultät der Universität Ljubljana; 1977–1985 freiberuflich tätig; 1985–2012 Abteilung für Germanistik an der Philosophischen Fakultät der Universität Ljubljana; 1985–2012 Gastvorträge an den Universitäten Antwerpen, Düsseldorf, Klagenfurt, Lexington (University of Kentucky, USA), Maribor, Regensburg, Tübingen, Wrocław, Zadar, Zagreb; 1995/96 – Gastprofessur an der Alpen-Adria-University Klagenfurt/Celovec, Österreich; 2008 – Mitglied des Instituts Nova Revija, Ljubljana; Teilnahme an Konferenzen in: Antwerpen, Bamberg, Graz, Gießen, Klagenfurt, Ljubljana, Maribor, München, Pecs, Poznan, Prag, Sarajevo, Sevilla, Szeged, Wrocław, Szczecin, Wien, Zagreb ...

Forschung: Deutsche und österreichische Literatur des 19. und 20. Jh.s (mit Exkursen im 17., 18. Jh.); das deutsche Zeitungswesen im slowenischen ethnischen Gebiet; deutsch-slowenische literarische und kulturelle Wechselbeziehungen; deutsch-schreibende Krainer und Slowenen mit Migrationshintergrund; Literatur und Presse im I. Weltkrieg

ni dopolnil niti prvega leta starosti, je prav tako kot do takratni moški potomci družine hotel postati oficir, kar pa mu iz različnih razlogov – med drugim je odklonil prisego Hitlerju – ni uspelo. II. svetovne vojne se je udeležil drugače od večine vrstnikov nemškega porekla, namreč kot član avstrijske odporniške skupine O5.

Avtorica si v svojem referatu med drugim postavi vprašanje, kakšno svobodo so si lahko privoščile tri generacije družine Maschek von Maasburg v zgodovinsko prelomnih časih I. in II. svetovne vojne ter po njej. In tudi vprašanje, kakšno svobodo so imeli potomci v novo nastalih državah, sistemih in režimih.

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

Prof Dr Claudio Povolo

*Revenge: Constitutional
and Legal Aspects*

Nowadays, several historians and anthropologists have no hesitation to define revenge as a legal system that for centuries played an important role in terms of social control and different cultural representations. However, differences lie ahead when it comes to sharing a satisfactory definition of conflicts that animated the social structure as a whole (feud, blood feud, enmity, revenge). Certainly the system of revenge was characterized by its customary profile, animated both by the honour idiom, as well as by social stratification. It is a system that, from the late Middle Ages, is perceptible in its more than obvious interconnections with the judicial system. In this sense, the dimension of justice is a useful tool for understanding the system of revenge both in its results, characterized by the use of notification of the sentencing and by monetary penalties, as well in as the applied proceedings. The different ordines iudicarii

*Maščevanje: ustavni in
zakonski vidiki*

Dandanes mnogi zgodovinarji in antropologi maščevanje brez obotavljanja definirajo kot pravni sistem, ki je stoletja igral pomembno vlogo v smislu družbenega nadzora in različnih kulturnih reprezentacij. Toda razlike se pokažejo, ko gre za zadovoljivo skupno opredelitev konfliktov, ki so vzbivali družbeno strukturo kot celoto (spor, rodbinski spor, sovražnost, maščevanje). Zagotovo je za sistem maščevanja značilna njegova običajnost, ki sta jo določala tako idiom časti kakor družbena stratifikacija. Od srednjega veka dalje je šlo za sistem, ki ga je mogoče zaznavati v njegovih povsem očitnih povezavah s pravnim sistemom. V tem smislu je razsežnost pravičnosti pripravno orodje za razumevanje sistema maščevanja tako glede rezultatov, ki jih zaznamuje uporaba rajsodbe naznanila in denarna kazen, kot glede zadevnih postopkov. Razlikovali so različne *ordines iudicarii* kot

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

were distinguished as rituals differently aimed to achieve peace or identification of the so-called supporting facts (self-defence, provocation, rage), whose objective was to identify the specificity of the ongoing conflict and the need to reach its resolution.

However, constitutional fact has been rarely put to use by historiography. If generally distinguished by shared values, one aspect was, in its specificity, defined by the concept of *iurisdiction*, which characterized the polycentricism of the Middle Ages and the ancient regime. The *iurisdiction* was establishing the jurisdictional sphere on the political and judicial level, as well as the value of the boundaries themselves. The constitutional profile distinguished both the system of revenge, as well as its specific features (intensity, duration, extension of the groups involved), and its interconnections with the juridical system – which was managed by professionals, more or less elaborate proceedings, subjected or not to external interferences.

The constitutional fact also explains not only the long duration of the system of revenge in the society of the ancient regime, but also its weakening and the

obrede, namen katerih sta bili zagotovitev miru ali identifikacija tako imenovanih podpornih dejstev (samoobramba, provokacija, bes), ki naj bi omogočili prepoznavanje specifičnosti konflikta in potrebo po tem, da bi ga razrešili.

Toda zgodovinopisje je le poredkoma uporabilo ustavno dejstvo, vidik, ki so ga v splošnem odlikovale skupne vrednote in specifičnost katerega je opredeljeval pojem *iurisdiction*, značilen za policentrizem srednjega veka in starega režima. *Iurisdiction* je vzpostavljala pravosodno sfero na politični in pravni ravni, hkrati pa tudi vrednoto meja samih. Ustavni vidik je opredeljeval sistem maščevanja, njegove specifične poteze (intenzivnost, trajanje, vključenost soudeleženih skupin) in tudi njegove povezave s pravnim sistemom (kakor so ga upravljali strokovnjaki, bolj ali manj izdelani postopki, najsi so bili podvrženi zunanjim referencam ali ne).

Ustavni vidik torej pojasnjuje dolgotrajnost sistema maščevanja v družbi starega režima, toda tudi njegovo oslABLJENJE in postavitev pod vprašaj s strani osrednjih sil, ki so uveljavile drugačno percepcijo teritorija in meja. Uporabile so različna orodja, toda temeljna

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

questioning of it by the central powers who imposed a different perception of territory and borders. Several tools were used, but a significant weight was given by the imposition of inquisitorial rituals (introduced during the 16th Century) and by the different use of notification of the sentencing.

pozornost je veljala vpeljavi inkvizicijskih obredov (vpeljanih v teku 16. stoletja) in drugačni uporabi razsodbe naznanila.

Professor Claudio Povolo is among the most prominent legal historians for the Italian and Adriatic regions, one who successfully includes anthropological findings and methods into his studies. At the Department of Humanities of the Ca'Foscari University of Venice, he gives lectures on the history of early modern political and social institutions, on the history of the Republic of Venice and on the history of the Mediterranean. Professor Povolo is distinguished by numerous works, ranging from monographs to research papers, published mostly in Italian, but also in other languages, as of recently also in English for the demanding US market. The majority of his scientific work is devoted to detailed research on the functions of judicial institutions in the early modern period, especially on the social interactions between customary and state law. Special attention in his studies is given also to Istria and Dalmatia. Quite a few of his works have been published in Slovenian, especially in cooperation with the Historical Society of Southern Primorska from Koper/Capodistria and in the scientific journal *Acta Histriae*. Together with his Koper colleagues, for over a quarter century he has been co-organizing many prominent international conferences. Professor Povolo's research perspicacity is confirmed by several successful national and international projects, including the cooperation with Slovenian and Croatian institutions.

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

Prof Dr Darko Darovec

*The Feud in the
Interrelationships between
Customary Law and
Legal Process in the
Adriatic Region and in the
European Context*

The paper presents a case study of the judicial process in 1401 that took place to the vendetta between the serfs in the Friulian village on the border between the Romance and Slavic population; the paper displays the ritual of the customary system of conflicts resolution in the medieval community. To illustrate the changes in the customary system, which arose first with the introduction of written law – then even more radically with the introduction of state law – another two case studies are introduced, namely, the feud between the Patriarchs of Aquileia and Counts of Gorizia in the years 1267–1277, and the vendetta in Koper in 1686. The comparative study takes into consideration the findings of research regarding the customary system of conflicts resolution in

*Spor v medsebojnih
razmerjih med običajnim
pravom in pravnim
postopkom v jadranski
regiji in v evropskem
kontekstu*

Referat z namenom ponazoritve rituala običajnega sistema razreševanja konfliktov v srednjeveški skupnosti predstavlja primer sodnega postopka iz leta 1401 zaradi krvnega maščevanja med tlačani v furlanski vasi na meji med romanskim in slovanskim prebivalstvom. Da bi osvetlili spremembe znotraj običajnega sistema, ki sta jih povzročili, najprej, vpeljava zapisanega zakona in nato, celo radikalneje, uvedba državnega prava, razgrnemo še dva primera, in sicer spor med oglejskimi patriarhi ter goriškimi grofi v letih 1267–1277 in krvno maščevanje v Kopru leta 1686. Primerjalna študija upošteva rezultate obravnave običajnega sistema razreševanja konfliktov v Črni gori in Albaniji na temelju dveh virov: raziskave iz druge polovice 19.

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez
Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

Montenegro and Albania on the basis of two sources: a survey from the second half of the 19th century, conducted among Montenegrins, Albanians and Herzegovinians by Valtazar Bogišić, and the Kanun of Lekë Dukagjini.

stoletja, ki jo je med Črnogorci, Albanci in Hercegovci izvedel Valtazar Bogišić, in *Kanuna* Leka Dukagjinija.

Darko Darovec is a researcher at the Ca' Foscari University of Venice and at the Nova revija Institute for Humanities, Ljubljana and Full Professor at the University of Maribor, Faculty of Arts.

Long-term experience in the fields of social, economic and cultural history of Istria and Northern-Adriatic region during the Middle Ages and especially in early modern period present the basis of his research work, which is also influenced by his studies of different archival sources and literature published within the Adriatic region and elsewhere. His main fields of research are: the medieval and modern history of Istria, Slovenia and the Mediterranean, with a special emphasis on legal history, history of culture, society and economy. On the basis of his research, over the last few years he has presented the complex image of borderland issues and the structure of conflicts and crises in the Adriatic region.

His current projects deal with European customary systems of conflict resolution (project FAIDA – Marie Curie Actions 7th FP EU, at Ca' Foscari University Venice) and, in the context of the research program the Past of North Eastern Slovenia and neighbouring regions of Austria, Hungary and Croatia (at University of Maribor), with Slovenian early modern history, especially from the interdisciplinary perspective of the Slovenian nation-building process.

During his research career he has written 15 scientific monographs, which were published in Slovenian (8), Italian (3), English (2) and Croatian (2). In addition to that, he has also written many original scientific articles (34) and book chapters (more than 50) in English, German, Italian, French, Serbian, Czech and Croatian; these were published in international peer-reviewed journals and by international scientific publishing houses. He was also the coordinator or the head of several national and international research and development projects. He has participated at many international scientific meetings and he has organized more than 20 international scientific meetings in cooperation with other international scientists and university institutions.

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

Prof Dr Gorazd Bajc

*The Humanities without Knowledge - the Knowledge without Humanities.
A Reflection on the Non-communication of Historiographies Regarding Intelligence Services*

What do we actually know about history? Quite a lot, but surely not everything. As is well known, in contemporary Europe there is a strong emphasis on the studies of sites of memory and comprehension of culture of memory, commemorations and policy of memory. This choice is justified and, without a doubt, welcome, but just as important is the detection of unknown or unexplained historical aspects. We are not able to talk or discuss about the past, if that past has remained unknown.

Intelligence services certainly belong to the lesser-known aspects of history. There are several reasons for that, including: inaccessibility of resources, difficulties in identifying and understanding (thus interpreting)

*Humanistika brez znanja – znanje brez humanistike.
Razmislek o nekomunikaciji historiografij glede obveščevalnih služb*

Kaj pravzaprav vemo o zgodovini? Kar precej, ne pa vsega. V današnji Evropi se – kot dobro znano – polaga velik pomen na preučevanju krajev spomina oz. razumevanju kulture spomina, komemoracij in politike spomina. Izbira je povsem upravičena in seveda dobrodošla, a ravno tolikšen pomen ima odkrivanje še nepoznanih ali nepojasnjenih plati zgodovine. Ne moremo govoriti ali razglabljati o preteklosti, če je ne poznamo.

Med manj poznane vidike spada gotovo zgodovina obveščevalnih služb. Razlogov je več: težja dostopnost virov, težave pri odkrivanju in razumevanju (torej interpretaciji) zakulisij, zapletena (varljiva) tematika itd. V zadnjih letih je prišlo do nekaterih pomembnih premikov,

Freedom and Justice through History
Freiheit und Gerechtigkeit in der Geschichte
Svoboda in pravičnost skozi zgodovinski prerez

Moderator: Prof Dr Mira Miladinović Zalaznik

backgrounds, and the fact that it is a complicated (deceptive) topic. In recent years, there have been some significant shifts, particularly as regards the accessibility of the archives. Nevertheless, the operations of secret services continue to be an under-researched field of historiography. This applies especially for periods that have decisively marked the history of certain geographical areas. Nowadays, this kind of history is still the subject of shared memories, opinions, views, also because of the sheer ignorance of the basic facts, as well as because of overly modest interpretation. In fact, we must identify several weak points in previous studies.

predvsem kar se tiče večje dostopnosti arhivov. Kljub temu ostaja delovanje tajnih služb še zmerom premalo raziskano področje zgodovinopisja. Še posebno to velja za obdobja, ki so odločilno zaznamovala zgodovino nekaterih območij. V današnjem času je taka zgodovina še zmerom predmet deljenih spominov, mnenj, pogledov, to pa tudi zaradi nepoznavanja osnovnih dejstev kot tudi preskromne interpretacije. Ugotavljamo namreč, da imajo dosedanje raziskave več šibkih točk.

Gorazd Bajc, PhD (Trieste 1972), is a scientific fellow at the Institute of Nova revija for Humanities, Ljubljana and at the Institute IRRIS, Koper/Capodistria, and Professor of European History and History of the Balkans at the University of Maribor, and also coordinator of archival and research activities at the Department of History and Ethnography of the National and Study Library in Trieste. He is a member of editorial board (since 2005) and editor (since 2014) of the high impact scientific journal *Acta Histriae* and editor (since 2014) of the high impact scientific journal *Annales – Series historia et sociologia*; he is also a member of the editorial board (since 2012) of the series *Fontes – Studia diplomatica*, and (since 2016) of two scientific journals, *Qualestoria* and *Sodobni vojaški izzivi/Contemporary Military Challenges*. His main fields of research and teaching are Diplomacy and International Relations, particularly the History of Intelligence. His research fields include also the history of antifascism, history of Slovenian/Yugoslav-Italian relations, the Cold War, history of the Balkans, repressive and dissidence systems and the legal situation of the Slovenian minority in Italy. He is the author of three monographs and more than 50 scientific papers, the co-author of the monographs, and editor or co-editor of nine books.

Prof Dr Anđelko Milardović

Media Freedom between Politics and Capital

The basis of liberal democracy is free media. Without free media liberal democracy cannot be achieved. In the context of the theory of communicative acts democracy can be interpreted as communication. In an open society the media should be beyond the control of the power structures in order to exercise their democratic role in the formation of free and critical thinking. On the normative level the media are, in the sense of a model of reality, free. In the real world, however, there is a gap between the normative definitions of freedom and the actual actions of the media. The concentration of media in different societies and on the global level represents a restriction of the freedom of the media. The motive of media concentration is profit. The freedom of media is being narrowed down in the name of profit. The media are not only the means of communication with the public. They are someone's private property. As such they are guided by the idea of profit and advertising in

Svoboda medijev med politiko in kapitalom

Temelj liberalne demokracije so svobodni mediji. Brez svobodnih medijev ni mogoče udejanjiti liberalne demokracije. V kontekstu teorije komunikativnih dejanj lahko demokracijo interpretiramo kot komunikacijo. Da bi lahko udejanjali demokratično vlogo pri oblikovanju svobodnega in kritičnega mišljenja, bi mediji v odprti družbi morali biti onkraj dosega struktur moči. V smislu modela so mediji na normativni ravni svobodni. Toda v realnem svetu obstoji razkorak med normativnimi definicijami svobode in dejanskim delovanjem medijev. Koncentracija medijev v različnih družbah in na globalni ravni predstavlja omejitve svobode medijev. Poglavitni motiv koncentracije medijev je dobiček. Svoboda medijev se oži v imenu dobička. Mediji niso samo sredstva komunikacije z javnostjo. Pripadajo nekemu kot privatna last. Kot takšne jih vodi ideja dobička in oglaševanja v funkciji dobička, kar pogosto omejuje njihovo svobodo.

Media and Democracy
Medien und Demokratie
Mediji in demokracija

Moderator: M.A. Jan Brousek

the function of profit, which often restricts freedom of the media. On the other hand, politics influences the media through political parties and PR agencies. Freedom of the media is torn between capital and politics. This often leads to collusions between capital, media and politics, suppressing the freedom of the press. In the post-democratic society the media avoid critical and political debates regarding the matters of public interest. The post-democratic state, in regard to the freedom of the media, involves a shift, in which the free discussion of public affairs is replaced by the production of pseudo-events and PR techniques. It seems that in relation to the real world, wherein the idea of power dominates over the idea of freedom, the freedom of the media represents only a normative model, an ideal clashing with the idea of the power of capital and politics.

Na drugi strani tudi vpliv politike na medije s pomočjo političnih strank in oglaševalskih agencij nikakor ni zanemarljiv. Svoboda medijev je razpeta med kapitalom in politiko. Pogostokrat prihaja do povezav med kapitalom, mediji in politiko, kar duši medijsko svobodo. V post-demokratski družbi se mediji izogibajo kritičnim in političnim diskusijam o zadevah v javnem interesu. V odnosu do svobode medijev se znotraj post-demokratskega stanja naznanja premik, kjer svobodno razpravo glede javnih zadev nadomeščajo produkcija psevdo-dogodkov in oglaševalske tehnike. Zdi se, da svoboda medijev v odnosu do realnega sveta, znotraj katerega ideja moči prevladuje nad idejo svobode, predstavlja samo normativni model, ideal, ki ne sovпада z idejo moči kapitala in politike.

Andelko Milardović is political scientist, sociologist and professor of political sciences. He is a scientific researcher at the Institute for Migration and Ethnic Studies in Zagreb, with a permanent position as a senior research scientist. Professor Milardović is the founder and director of the Political Science Research Centre and the Institute for European and Global Studies. He is a guest professor at the Universities of Zagreb, Dubrovnik, Osijek, Koprivnica and Varaždin. He graduated from the Faculty of Political Sciences in Zagreb, University of Zagreb, in 1981. In 1986 he earned his Master's degree at the same Faculty. In October 1989 he earned his PhD degree at the Faculty of Political Sciences, University of Belgrade. From 1987 onwards, he has been permanently employed at the Institute for Migration and Ethnic Studies as a senior research scientist, pursuing research in migration policy and sociology of foreigners in a time of globalization and xenophobia.

Assistant Prof Dr Bernard Nežmah

What Place do the Humanities have in Mass Media?

The paper focuses on the following issues related to the production of information:

What is the profession of a journalist? What is the relationship between reporting on reality and the reporter's previous knowledge? What is the task of a journalist's report: the production of cognitive effects or strengthening the ruling opinions?

How do fairness and freedom hold up within the selection process from innumerable events?

What effect do the principles of speed and the orientation towards an ever larger audience/readership have?

How do the objects of observation in journalism and the humanities differ?

Freedom in the dilemma between unmasking ideological presentations of reality and shocking reports.

The importance of previous information in the production of

Kakšno mesto ima humanistika v množičnih medijih?

Referat odpira vprašanja produkcije vednosti:

Kaj je profesija žurnalista: kakšno je poročanje o realnosti glede na prehodna znanja poročevalca? Kaj je novinarski članek: produkcija spoznavnih učinkov ali utrjevanje vladajočih mnenj?

Kako se zrcalita pojma pravičnost in svoboda v izboranju med množico dogodkov?

Kaj ustvarjata principa hitrosti in usmerjenost k iskanju čim večje gledanosti/branosti pri publikli?

Kako se razlikujeta objekt opazovanja v žurnalizmu in humanistiki?

Svoboda v dilemi demaskiranja ideoloških prikazov realnosti vs. prinašanje šokantnega.

Mesto vnaprejšnjega vedenja v produkciji žurnalističnih člankov.

Kaj je dogodek skozi perspektivo žurnalizma/zgodovine?

Izbira dogodka skozi svobodo, cenzuro, samocenzuro in cenzuro nevednosti.

Media and Democracy
Medien und Demokratie
Mediji in demokracija

Moderator: M.A. Jan Brousek

reports.

What is an event through the perspective of journalism/history?

The selection of an event through freedom, censorship, self-censorship and censorship as a result of ignorance.

Bernard Nežmah is an award-winning author and journalist in Slovenia who also serves as an assistant professor at the Faculty of Philosophy at the University of Ljubljana. He is the author of various books in the fields of journalism and sociology: *Cursing and Swearing*, *The Mirrors of Communism*, *Yeltsin's Russia*, *Ecosophers*, and *The History of Newspaper Writing in Slovenia*. He is a frequent guest-commentator on various TV Stations, and his writings on politics, media, censorship and other issues have been published in such Balkan magazines as *Mladina*, *Ampak*, *Novi list*, *Problemi*, *Dnevnik* and *Sarajevske sveske*, among others, and in Polish journals such as *Krytyka* and *Polytyka*. A frequent foreign correspondent for journals throughout the Balkans and Eastern Europe, he covered the political crises in Russian in the 1990s and the rise of the Russian leader Vladimir Putin.

He was the editor in chief of the magazine *Mladina* and the editor of Radio Student (Ljubljana).

He made a series of interviews with the leading Slovenian, Croatian, Polish, Albanian, Serbian, French, Czech, Hungarian novelists, thinkers and actors... He has contributed to anthologies, among them, *The Mission – Journalism, Ethics and the World* (ed. Joseph Atkins, Iowa State University Press, 2002) and *Local Direct Democracy in Europe* (ed. Theo Schiller, VS Verlag, 2011).

Prof Dr Miha Brejc

Is Democracy Threatened?

Already Aristotle was talking about the threat of democracy, and even today this topic remains relevant. Democracy is both a state and a process, not something mechanical and predictable. Despite the same rules and perhaps even the same general condition, democracy in one country can be very different from those in other countries. While one country may find that all the institutions of the democratic system work, at the same time another contrary may be noticing the opposite. Where democratic society is losing the attributes of democracy, there is bound to be talk about the threat to democracy and the dangers of totalitarianism. Even today this issue is relevant and topical, not only when it comes to the "old democracy", but also when it comes to countries that have just entered the path of democratic reform. This paper works towards finding an answer to the title question.

O ogroženosti demokracije

O ogroženosti demokracije je govoril že Aristotel in vse do danes je ta tema ostala aktualna. Demokracija je stanje in proces, ni nekaj mehanskega in predvidljivega. Kljub enakim pravilom in morda celo splošnim pogojem, zna biti demokracija v eni državi precej drugačna od tiste v drugi državi. Medtem ko v eni državi ugotavljajo, da vse institucije demokratičnega sistema delujejo, v istem času v drugi državi ugotavljajo nasprotno. Tam, kjer demokratična družba izgublja attribute demokratičnosti, se rado govori o ogroženosti demokracije in nevarnosti totalitarizmov. Tudi danes je to vprašanje aktualno, ne le ko gre za "stare demokracije", ampak ko gre za države, ki so šele stopile na pot demokratične prenovе. V tem prispevku gre za iskanje odgovora na naslovno vprašanje.

Mihael Brejc is Full Professor at the Faculty of Administration, University of Ljubljana. His area of expertise is public administration, with special emphasis on human resources. At the time of Slovenia's independence he was Director of the Security Information Service, then Minister of Labour, Member and Vice-President of the National Assembly, a member of the Convention on the Future of Europe and a Member of the European Parliament. He was also a long-time vice-president of the Slovenian Democratic Party, shortly after retirement he withdrew from politics. He is the founder of the Center for Democracy and Technology in Ljubljana and co-founder and president of the Slovenian-Taiwanese friendship association.

M.A. Jan Brousek

*Interaktive
Konflikttransformation
im Spannungsfeld von
Gerechtigkeit und
Versöhnung am Beispiel
der Alpen-Adria-Region*

Das Herbert C. Kelman
Institut für Interaktive
Konflikttransformation
vermittelt seit 2006 im Kärntner
Volksgruppenkonflikt und
betätigt sich seit der Regelung
des Kärntner Ortstafelkonflikts in
der Vertiefung sowie Ausweitung
des in Kärnten begonnenen
Konflikttransformationsprozesses
auf den Alpen-Adria-Raum.

Im Zuge dieser dialogischen
Begegnungen ist insbesondere ein
Spannungsfeld in den Vordergrund
getreten – jenes zwischen dem
Verlangen der „Opfer“ nach
Gerechtigkeit und dem Streben der
„Täter“ nach Versöhnung. Dabei
wird Gerechtigkeit im Sinne der
Suche nach „der“ historischen
„Wahrheit“ und dem Abbau
systemischer und symbolischer
Gewaltverhältnisse verstanden und
Versöhnung im Sinne der Freiheit
von Schuld interpretiert. In dem
einen Fall liegt der Fokus auf

*Interaktivna transformacija
konfliktov v polju napetosti
med pravičnostjo in spravo
na primeru alpsko-
-jadranske regije*

Inštitut Herberta C. Kelmana
za interaktivno transformacijo
konfliktov od leta 2006 posreduje
v koroškem narodnostnem
konfliktu in od ureditve koroškega
konflikta glede krajevnih napisov
sodeluje pri poglobljanju in
razširitvi procesa na Koroškem
sprožene transformacije konflikta
na celoten alpsko-jadranski
prostor.

V teku teh dialoških srečevanj
je v ospredje stopilo posebno
polje napetosti – med zahtevo
»žrtev« po pravičnosti in
stremljenjem »storilcev« po
spravi. V tem kontekstu je
pravičnost razumljena v smislu
iskanja historične »resnice« in
razgradnje odnosov systemskega
in simbolnega nasilja, medtem
ko je sprava interpretirana v
smislu osvoboditve od krivde.
V prvem primeru leži poudarek
na premagovanju preteklosti in
ustvarjanju »pravičnih« struktur, v

Local and global Aspects
Lokale und globale Betrachtungsweisen
Lokalni in globalni vidik

Moderator: Prof Dr Peter Hanenberg

Vergangenheitsbewältigung und Schaffung „gerechter“ Strukturen, in dem anderen auf dem zukunftsorientierten, aber zugleich vergangenheitsbefreiten Blick nach vorne.

Um diese Spielart des Widerspruchs von Gerechtigkeit und Freiheit zu transformieren, bedarf es des Erfassens der Konfliktkomplexität; und somit der gegenseitigen Bedingtheit von Gerechtigkeit und Versöhnung. Dafür braucht es auch einen Referenzrahmen für die Vermittlung unterschiedlich gearteter Gerechtigkeitsmodelle. Schließlich erfordert es eine kritische Reflexion über die Voraussetzungshaftigkeit und somit historische Kontingenz der je eigenen „exklusiven“ Narrative, um Raum für die Transformation antagonistischer Narrative zu schaffen.

drugem na pogledu, usmerjenem v prihodnost, a hkrati osvobojenem preteklosti.

Jan Brousek (M.A.) is program manager, project coordinator and trainer at the Herbert C Kelman Institute for Interactive Conflict Transformation (Vienna), working on the development and implementation of the Institute's activities with a focus on the Alps-Adriatic region. Since 2011 he has been a lecturer in the field of peace and conflict studies at the Universities of Vienna, Graz and Klagenfurt/Celovec. He studied philosophy, sociology and religious studies at the Universities of Vienna (Austria), Macerata (Italy) and Calgary (Canada). Currently he is working on his dissertation on epistemological issues in methods of Interactive Conflict Transformation.

Moderator: Prof Dr Peter Hanenberg

Prof Dr Felix O. Olatunji

*Modernisation Theory and
the Challenge for Social
Order in Africa*

Modernisation theory emerged following the end of the Second World War as many colonised nations achieved independence. It is also due to the fact that the Cold War began to take shape. In the two decades that followed, new theories were created to ostensibly explain the likely socio-economic futures of these now-independent nation-states of the South. Modernisation theory suggested that all countries would evolve through successive stages of development so long as certain cultural and political conditions were in place.

The major argument of the modernists is that development is a process of qualitative change, that is, a process that is linear, revolutionary and diffusionary particularly from Western Europe and North America to societies in the Global South. This means that Western Europe and North America are symbols of civilisation and modernisation and

*Teorija modernizacije in
izziv za družbeni red v
Afriki*

Teorija modernizacije se je razvila po koncu druge svetovne vojne, ko so mnogi kolonizirani narodi dosegli neodvisnost. Obenem je njen nastanek spodbudil tudi pričetek hladne vojne. V desetletjih, ki sta sledili, so se oblikovale nove teorije, s katerimi naj bi domnevno bilo mogoče pojasniti verjetno družbeno-ekonomsko prihodnost novonastalih nacionalnih držav Juga. V skladu s teorijo modernizacije naj bi, ob predpostavki izpolnitve določenih kulturnih in političnih pogojev, razvoj vseh držav potekal po zaporednih stopnjah.

Modernisti predvsem argumentirajo, da je razvoj proces kvalitativne spremembe, se pravi, linearen, revolucionaren proces, ki se razširja zlasti iz Zahodne Evrope in Severne Amerike v družbe globalnega Juga. To pomeni, da sta Zahodna Evropa in Severna Amerika simbola civilizacije in modernizacije in da

Local and global Aspects

Lokale und globale Betrachtungsweisen

Lokalni in globalni vidik

Moderator: Prof Dr Peter Hanenberg

that, for any society to develop, such must necessarily have certain characteristics like universalism, mobility and open diffusion. The modernists' argument is that societies of the Global South will develop if and only if they copy, borrow, imbibe and adopt values, norms, culture, science, technology and institutions from the developed societies of the West, which continuously remain problematic to Africa.

This paper will employ analytic methodology to examine how modernisation theory has affected the quest for a stable order in Africa considering her heterogeneous nature. It is expected that the intent of this paper shall be to interrogate the extent to which modernisation as an ideology has really affected the stability of African societies in the quest for stability and development due to the fact that modernisation is a cyclical process, which dehumanises man as it sacrifices human, personal, and spiritual values to achieve mass production and mass society.

sleherna družba, ki se želi razviti, potrebuje določene značilnosti, kakršne so univerzalizem, mobilnost in svobodno prehodnost. Modernisti zagovarjajo, da se bodo družbe globalnega Juga razvile samo, če – in zgolj če – bodo kopirale, si izposojale, vsrkavale in prevzemale vrednote, norme, kulturo, znanost, tehnologijo in institucije razvitih družb Zahoda, kar za Afriko vsekakor ostaja problematično.

Prispevek bo z uporabo analitične metodologije raziskal, kako je teorija modernizacije vplivala na iskanje stabilnega reda v Afriki, zlasti glede na njeno heterogeno naravo. Pričakovati je mogoče, da se bo prispevek namenil prevprašati, do katere mere je modernizacija kot ideologija v resnici vplivala na stabilnost afriških družb v iskanju trdnosti in razvoja, posebej spričo dejstva, da je modernizacija ciklični proces, ki dehumanizira človeka, vtem ko žrtvuje človeške, osebne in duhovne vrednote z namenom doseganja masovne produkcije in množične družbe.

Local and global Aspects
Lokale und globale Betrachtungsweisen
Lokalni in globalni vidik
Moderator: Prof Dr Peter Hanenberg

From 1997 to 2003, **Felix O. Olatunji** studied Philosophy at the Catholic Major Seminary of Saints Peter and Paul, Ibadan, which is an affiliate of the University of Ibadan, Ibadan, Nigeria and the Pontifical Urban University, Rome, Italy. He graduated with a Bachelor of Arts degree in Philosophy from the University of Ibadan, Ibadan, Nigeria in June 2001.

In pursuance of more rigorous knowledge, he went back to the University of Ibadan, Ibadan, Nigeria to begin his graduate studies in Philosophy between the 2003/2004 and 2004/2005 academic sessions, receiving a Master of Arts degree in December 2005. He is now within the doctoral programme at the Department of Philosophy, University of Ibadan, Ibadan, Nigeria.

He has been teaching Philosophy courses since his appointment in October 2008 at the Department of General Studies (Philosophy Unit), Ladoke Akintola University of Technology, Ogbomosho, Nigeria. He is also an Adjunct Lecturer, Department of Philosophy, Catholic Major Seminary of Saints Peter and Paul, Ibadan, an affiliate of the University of Ibadan, Ibadan, Nigeria and the Pontifical Urban University, Rome, Italy.

Europe, Democracy, Capital, Wars
Europa, Demokratie, Kapital, Kriege
Evropa, demokracija, kapital, vojne

Moderator: Prof Dr Dean Komel

Prof Dr Peter Trawny

For a New Critical Theory

Za novo kritično teorijo

The power of appropriation of capital is infinite. Everything is a possible good (*Ware*). Also critique has become one. Its negativity is adopted from the institutions, transformed in principal affirmation. Critique is a product. Thinking and writing against capital seems to be impossible.

Nevertheless critique must be an intrinsic motivation for philosophical thinking. We have to find a new form of critique, a form which resists the appropriating power of capital. But what is resistance today?

Moč prilaščanja kapitala je neskončna. Vse je možna dobrina (*Ware*). Tudi kritika je to postala. Njeno negativnost si prisvajajo institucije, spreminjajo v načelno afirmacijo. Kritika je produkt. Zdi se, da je nemogoče misliti in pisati proti kapitalu.

Kljub temu mora obstajati notrinska motivacija za filozofsko mišljenje. Moramo najti novo obliko kritike, obliko, ki bi se uprla prilaščajoči moči kapitala. Toda kaj je upor danes?

Peter Trawny is a professor at the University of Wuppertal and founding director of the Martin Heidegger Institut. He is the author of several books; among the most recent ones are *Technik, Kapital und Medium* (2015) and *Heidegger und der Mythos der jüdischen Weltverschönerung* (2014); the latter has already been translated into more than five languages. Trawny is also the editor of several volumes of Martin Heidegger's Collected Works, among them, the "black notebooks."

Europe, Democracy, Capital, Wars
Europa, Demokratie, Kapital, Kriege
Evropa, demokracija, kapital, vojne

Moderator: Prof Dr Dean Komel

Associated Professor Dr Žarko Paić

*On Europe, the Civil War
and the End of Sovereignty*

This paper will try to explain the basic setting of Europe in the context of the ideas of modern national sovereignty as a transition from the paradigm of constituent power to the paradigm of destituent power. It simultaneously assumes a philosophical-political understanding of the reasons why the European Union should be regarded as necessary within the ongoing crisis of its own activity. Since the inability to construct a “political people” (*demos*) derives from the weakness of “civil religion of freedom”, we have witnessed the division of Europe into two folds within the framework of formal democracy: Western or liberal-democratic Europe is trying to save the spirit of universality, while the Eastern or authoritarian democratic constellation aimed to establish the new power in assumptions based on returning sovereignty to the nation-state, the dissolution of secularity and the rejection of multiculturalism. The critical analysis of Agamben’s theory of

*O Evropi, državljanski
vojni in koncu suverenosti*

Referat bo poskušal z vidika razvoja idej moderne suverenosti naroda pojasniti temeljno dogajanje Evrope kot prehod od paradigme konstitutivne moči k paradigmi destituirajoče moči. Obenem si prizadeva za filozofsko-politično razumevanje razlogov, ki so privedli do tega, da mora Evropa po nujnosti neprestano biti izpostavljena krizi lastne aktivnosti. Ker nezmožnost, da bi skonstruirali »politično ljudstvo« (*demos*), izhaja iz šibkosti »civilne religije svobode«, smo bili priča razpadu Evrope na dva pola znotraj okvira formalne demokracije: zahodna oziroma liberalno-demokratska Evropa poskuša rešiti duh univerzalnosti, medtem ko vzhodne oziroma avtoritativno-demokratske konstelacije poskušajo vzpostaviti novo oblast z domnevno povrnitvijo suverenosti nacionalne države, z razkrajanjem sekularnosti in z zavračanjem multikulturalnosti. Kritična analiza Agambenove teorije *stasis* oziroma državljanske vojne kot »nove politične

Europe, Democracy, Capital, Wars
Europa, Demokracije, Kapital, Krieger
Evropa, demokracija, kapital, vojne

Moderator: Prof Dr Dean Komel

stasis or the civil war as a “new political paradigm” attempts to show that what is going on “today” regarding the idea of the political is no longer a question of freedom concerning the events of “upcoming community”. Instead, we are faced with power without the rule of “the people”, with states that have lost their sovereignty and where everything seems like an introduction to the “global civil war” in a situation when life has been separated from the political management of the “crisis” and existence of “bare life” in the global order of entropy

paradigme« skuša pokazati, da to, kar se »danes« dogaja z idejo političnega, ni več vprašanje svobode, zadevajoče morebitno »prihajajočo skupnost«. Soočamo se marveč z močjo brez vladavine »ljudstva« in z državami, ki so izgubile svojo suverenost. Vse se zdi kot zgolj uvod v »globalno državljansko vojno« v situaciji, v kateri se je življenje ločilo od političnega upravljanja »krize« in od eksistence »golega življenja« znotraj globalnega reda entropije.

Žarko Paić is associated professor at the School of Fashion Design at the Faculty of Textile Technology, University of Zagreb, where he teaches aesthetics, fashion and media theory and visual communication. He received an MA in Philosophy from the University of Zagreb’s Faculty of Political Science and later earned a PhD in Sociology from the Faculty of Humanities in Zagreb. He is the main editor of the *Journal for Theory, Culture and Visual Arts Fort*, deputy editor of the *European Messenger*, a member of the editorial board for *Visual Arts, Art-e-fact*, and a member of the international editorial board of *IMAGES: Journal for Visual Studies*.

The Vienna-based Austrian foundation KULTURKONTAKT has bestowed on him international awards for Central European literature in 2008. He is a member of the Croatian Writers Society, the Croatian PEN Centre, Croatian Philosophical Society and the Society for Advanced Philosophy, and he is also head of the scientific research project IMAGE SCIENCE: VISUALIZATION AND CONTEMPORARY ART at the Center for Visual Studies in Zagreb. His research interests are comprehensive and range from theories of globalization and identities, aesthetics, philosophy of art, philosophy of politics and media philosophy.

Prof Dr Stane Granda

Bemühungen um Freiheit und Gerechtigkeit als slowenische historische Erfahrung

Der angesehene Polyhistor Johann Weikhard Valvasor (1641–1693) hat in seinem berühmten Werk *Die Ehre des Herzogthums Crain* (1689) den Kampf um das (alte) Recht hervorgehoben. Damit hat er nur dasjenige bestätigt, was seit 1515 die ersten slowenischen gedruckten Worte bereits verkündigten, nämlich: Die Gerechtigkeit ist zeitlich und inhaltlich die erste und höchste politische Kategorie unserer Vorfahren. Die Freiheit ist relativer und davon gibt es offensichtlich gerade so viel, wie vom einfachen Menschen in seinem Alltag benötigt, innerhalb der Gerechtigkeit selbst. Das bedeutet nicht, dass die Freiheit nicht geachtet wurde. Die Aufrechterhaltung des Feudalismus in den Zeiten der Französischen Herrschaft (1809–1813) war hierzulande das Höchste, was Napoleon verübelt wurde. Zum Bewegungsgrund des slowenischen gesellschaftlichen Bewusstseins von Massen wurde die Freiheit erst 1848, doch war sie damals der

Prizadevanje za svobodo in pravičnost kot slovenska zgodovinska izkušnja

Znameniti polihistor Johann Weikhard Valvasor (1641–1693) je v svojem slavnem delu *Slava vojvodine Kranjske* (1689) kot temeljno družbeno načelo svojih sodeželanov izpostavil boj za (staro) pravico. S tem je samo potrdil tisto, kar razglašajo že leta 1515 natiskane prve slovenske besede. Povedano drugače, pravičnost je časovno in vsebinsko prva in najvišja politična kategorija naših prednikov. Svoboda je relativnejša in jo je očitno toliko, kolikor jo potrebuje preprost človek v vsakodnevnem življenju, že v sami pravičnosti. S tem ni rečeno, da svobode niso cenili. Ohranitev fevdalizma v času francoske oblasti (1809–1813) je bila ena največjih zamer Napoleonu, toda gibalo množične slovenske družbene zavesti je svoboda postala z letom 1848, vendar še vedno podrejena pravičnosti.

Pravičnost je bila ključni moment za vsakodnevno politično

Europe, Democracy, Capital, Wars
Europa, Demokratie, Kapital, Kriege
Evropa, demokracija, kapital, vojne

Moderator: Prof Dr Dean Komel

Gerechtigkeit immer noch unterlegen.

Die Gerechtigkeit wurde immer wieder zum Schlüsselmoment der täglichen politischen Entscheidungen unserer Vorfahren auch in all den nachfolgenden Jahrzehnten der slowenischen Geschichte, vor allem während des II. Weltkriegs und das bei den beiden nicht mobilisierten Teilnehmern des Bürgerkriegs 1941–1945.

Die Lage und Rolle der Gerechtigkeit in der Gesellschaft gehört zum Grundprinzip der Einschätzung der slowenischen Realität im selbständigen slowenischen Staat. Ihre völlige Unterordnung der Politik, die mittels des hierarchischen Herausstellens des Freiheitswertes über die Gerechtigkeit ihre Macht begründen und missbrauchen will, gehört zur Grundquelle der gesellschaftlichen Unzufriedenheit, die die gegenwärtige Gesellschaft kennzeichnet. Anders gesagt: Unter Slowenen hat nur derjenige eine politische Perspektive, der sie auf der gesellschaftlichen Gerechtigkeit aufbaut. Der Durst der Slowenen danach ist so stark, dass sie sogar ihren Missbrauch in Kauf nehmen, solange man verbal dabei bleibt.

Der Historiker **Stane Granda**, geboren am 8. 4. 1948 in Novo mesto, ist ordentlicher Professor der Universität Nova Gorica. Er studierte Geschichte und Soziologie in Ljubljana, wo er auch lebt. Seine Forschungsinteressen liegen in der landwirtschaftlichen, sozialen und nationalen Problematik der Slowenen.

odločanje naših prednikov tudi v vseh nadaljnjih desetletjih slovenske zgodovine, zlasti pa med II. svetovno vojno in to pri obeh nemobiliziranih udeležencih v državljanski vojni 1941–1945.

Položaj in vloga pravičnosti v družbi je tudi temeljno načelo presojanja slovenske realnosti v samostojni slovenski državi. Njena popolna podrejenost politiki, ki hoče s hierarhičnim dvigovanjem vrednosti svobode nad pravičnost utemeljevati in zlorabljeni svojo oblast, je temeljni vir splošnega družbenega nezadovoljstva, ki preveva aktualno slovensko družbo. Povedano drugače. Pri Slovencih ima politično perspektivo le tisti, ki jo gradi na družbeni pravičnosti. Slovenska žeja po njej je tolikšna, da oprostijo celo njeno zlorabo, samo da verbalno vztrajaš pri njej.

Declaration of the participants in the founding meeting of the Humanities Forum on 12th November, 2014 in Ljubljana

THE MAIN PURPOSE AND THE MAIN OBJECTIVES OF THE HUMANITIES FORUM

The aim is regional and trans-regional inter-institutional cooperation with the intention of creating a European space for reflection in the field of Humanities and Human Culture. This space (forum) includes non-European horizons of human understanding as well. In interaction with them, it is possible to explore humanizing possibilities in a global perspective. Special attention will be dedicated to: historical and contemporary dimensions of European Humanism and its consequences; the importance of multilingualism, inter- and transculturality; the relationship between individual freedom and social fairness; the integration of Nature and Culture into the scientific-technical world; the preservation and empowerment of Principals of Human Rights in today's world full of conflicts.

Inter-institutional and interdisciplinary collaboration includes:

- Collaboration in preparing and carrying out research, education and culture projects;
- Strengthening multilingualism in relation to immanent Monolingualism;
- Organization of thematic conferences on issues that are key within the humanities today;
- Concern for the inclusion of young researchers in international exchanges within the field of humanistic and social sciences;
- Print and online publications on current problems;
- Establishment of the website "Humanities Forum";
- Establishment of the newsletter "Humanities Forum"

Signatories:

As Prof Gorazd Bajc
Prof Dean Komel
Prof Mira Miladinović Zalaznik
Prof Žarko Paić
Dr Franco Rota
Prof Bernhard Waldenfels
Prof Werner Wintersteiner
Tomaž Zalaznik

Deklaration der Teilnehmer und Teilnehmerinnen des Gründungstreffens des Forums für Humanwissenschaften vom 12. 11. 2014 in Ljubljana.

DIE HAUPTABSICHT UND DIE VORRANGIGEN ZIELE DES FORUMS FÜR HUMANWISSENSCHAFTEN

Interinstitutionelle Zusammenarbeit im regionalen und überregionalen Rahmen mit der Absicht, einen europäischen Raum für Reflexion auf dem Gebiet der Humanwissenschaften und der humanen Kultur zu eröffnen. Dieser Raum soll auch außereuropäische Horizonte des Humanen einbeziehen. So bieten sich Möglichkeiten, neue Wege einer Humanisierung in globaler Perspektive zu erkunden.

Die besondere Aufmerksamkeit des Forums richtet sich auf folgende Themen: Historische und zeitgenössische Dimensionen der europäischen Humanität als auch deren Auswirkungen; Bedeutung der Mehrsprachigkeit wie auch der Inter- und Transkulturalität; Beziehung von individueller Freiheit und sozialer Gerechtigkeit; Verflechtung von Natur und Kultur in der wissenschaftlich-technischen Welt; Bewahrung und Stärkung der Prinzipien der Menschenrechte in einer Welt voller Konflikte.

Die interinstitutionelle und interdisziplinäre Zusammenarbeit schließt ein:

- Gemeinsames Vorgehen bei der Teilnahme an den Ausschreibungen für Forschungs-, Bildungs- und Kulturprojekte;
- Stärkung der sprachlichen Vielfalt gegenüber einem drohenden Monolinguisismus;
- Organisation von thematischen Konferenzen zu Schlüsselproblemen des Humanen heute;
- Sorge für die Einbeziehung von jungen Forschern in den internationalen Austausch auf dem Gebiet der Human- und Sozialwissenschaften;
- Druck- und Internetpublikationen zu aktuellen Problemen;
- Gestaltung eines Internetportals *Forum für Humanwissenschaften*;
- Gestaltung eines Newsletter *Forum für Humanwissenschaften*.

Unterzeichner:

Doz. Dr. Gorazd Bajc
Prof. Dr. Dean Komel
Prof. Dr. Mira Miladinović Zalaznik
Prof. Dr. Žarko Paić
Dr. Franco Rota
Prof. Dr. Bernhard Waldenfels
Prof. Dr. Werner Wintersteiner
Tomaž Zalaznik

**Deklaracija udeležencev ustanovnega srečanja Foruma za humanistiko,
dne 12. novembra 2014 v Ljubljani.**

**POGLAVITNI NAMEN IN GLAVNI CILJI
FORUMA ZA HUMANISTIKO**

Institucionalno sodelovanje v regionalnih in med-regionalnih okvirih z namenom vzpostavljanja evropskega reflektivnega polja na področju humanistike in humane kulture. To polje smiselno vključuje tudi zunaj evropske horizonte razumevanja humanega. Tako se odpirajo možnosti, spregovoriti o novih pogojih humanizacije v globalni perspektivi. Posebno pozornost bo forum namenjal naslednjim temam: zgodovinske in sodobne dimenzije evropskega humanizma/humanosti ter njegovi nasledki; pomen večjezičnosti, interkulturalnosti in transkulturalnosti; odnos individualne svobode in družbene pravičnosti; prepletenost narave in kulture v znanstveno-tehničnem svetu; ohranjanje in krepitev principov človekovih pravic v svetu, polnem konfliktov.

Medinstitucionalno in interdisciplinarno sodelovanja vključuje:

- skupno nastopanje na razpisih za raziskovalne, izobraževalne in kulturne projekte;
- krepitev jezikovne raznolikosti v odnosu do monolingvizma;
- organiziranje problemskih konferenc o ključnih problemih humanistike in razumevanja humanosti danes;
- skrb za vključevanje mlajših raziskovalcev v mednarodne izmenjave na področju humanističnih in družboslovnih ved;
- izdajanje tiskanih in spletnih publikacij, ki bi zajemale aktualno problematiko humanističnih ved danes;
- oblikovanje spletnega portala »Foruma za humanistiko«;
- oblikovanje spletne Newsletter »Foruma za humanistiko«.

Podpisniki:

doc. dr. Gorazd Bajc
prof. dr. Dean Komel
prof. dr. Mira Miladinović Zalaznik
prof. dr. Žarko Paić
dr. Franco Rota
prof. dr. Bernhard Waldenfels
prof. dr. Werner Wintersteiner
Tomaž Zalaznik

Založil: Inštitut Nove revije – zavod za humanistiko
Uredila: dr. Dean Komel in dr. Mira Miladinović Zalaznik
Prevodi povzetkov: dr. Andrej Božič
Prelom: Žiga Stopar
Tisk: Primitus d. o. o., Ljubljana
Naklada: po naročilu
Ljubljana, 2016

FORHUM

Humanities Forum

Forum za **h**umanistiko

Forum per gli Studi **U**manistici

Forum Für **H**umanwissenschaften

人文论坛

www.for-hum.com